

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашинік В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

СЕКЦІЯ II. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА ПРАВОЗНАВСТВО

*АЛЕКСАНДРОВА О. Ю., канд. екон. наук, доцент,
КОСИЧ М. В., канд. екон. наук, доцент,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Економічна безпека України зазнає відчутних трансформацій в умовах довготривалої війни. Пройшовши етап стабілізації та адаптації до перших шоків повномасштабного вторгнення, національний економічний механізм почав поступовий перехід до економіки воєнного часу. Це обумовлює і обережні оптимістичні прогнози експертів стосовно економічного відновлення, і нові виклики та загрози економічній безпеці держави.

У 2024 р. виклики і загрози економічній безпеці пов'язують насамперед із безпосереднім деструктивним впливом воєнних дій для економічного розвитку (зокрема фізичними руйнуваннями основних засобів та економічної інфраструктури, неможливістю здійснювати економічну діяльність в умовах воєнних дій на локальних напрямках; ракетно-дроновими атаками та ін.), нестачею кваліфікованої робочої сили, а також імовірним збільшенням макроекономічних диспропорцій.

На тлі невизначеності в розмірах завданих війною збитків і можливостей їхньої компенсації часові та фінансові перспективи відновлення економічного потенціалу в багатьох сферах діяльності залишаються серед основних проблем економічної безпеки України. Збитки, завдані війною, продовжують збільшуватися. Вартість післявоєнного відновлення в Україні за станом на кінець 2023 р. склала 486 млрд дол. США. Найбільш постраждалими є житловий сектор, транспорт, торгівля і промисловість, енергетика і сільське господарство. У регіональному вимірі найбільші руйнування зосереджені в Донецькій, Харківській, Луганській, Запорізькій, Херсонській і Київській областях.

Загалом у 2023 р. стан економічної безпеки держави стабілізувався, хоча затяжна війна й погіршила можливості економічного зростання та посилила залежність національної економіки від зовнішніх джерел розвитку. Збитки, завдані війною, не дали змогу у 2023 р. досягти довоєнного рівня реального ВВП, останній склав 75 % показника 2021 р. Для досягнення довоєнних обсягів реального ВВП національній економіці знадобиться шість-сім років щорічного

зростання на рівні 5 %. Зокрема, за базовими прогнозами МВФ, реальний ВВП у 2027 р. складатиме 90,5 % його обсягів 2021 р. При цьому в зазначених прогнозних темпах зростання та за міжнародної допомоги держава здатна підтримувати певне «виживання», не орієнтоване на вирішення для економіки завдань стратегічного порядку. Відтак країна потребує суттєвішого збільшення інвестиційних вкладень, а також інших антикризових і довгострокових дій.

Список використаних джерел

1. Лекарь С. Правове регулювання економічної безпеки в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 12. С. 186–191.

2. Уряд схвалив Стратегію економічної безпеки до 2025 року /Економічна правда: сайт. 10.03.2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/03/10/671791/>.

3. Державний бюджет України / Мінфін: сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/>.

4. Reznik O., Kovalchuk A., Getmanets O., Nastyuk V., Andriichenko N. Financial security of the state. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020. Vol. 9, No. 3. P. 843–852.

ВОЛОХОВ В. А., канд. екон. наук, доцент,
ВОЛОХОВА І. В., канд. екон. наук, доцент,
ЛУК'ЯНОВА О. М., канд. екон. наук, доцент,
*Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків Україна*

ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ У ЛОГІСТИЦІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну завдає значної шкоди як населенню, так і інфраструктурі країни. У зв'язку з цим виникла нагальна потреба швидко перебудувати логістичну систему, створити нові ланцюги постачання вантажів і змінити напрямки торговельних потоків через блокування роботи українських морських портів, відсутність авіаційного сполучення, здійснення автомобільних перевезень в умовах значних ризиків і часткову втрату залізничної інфраструктури.

На суттєві зміни в побудові логістичних ланцюгів, міжнародної торгівлі та купівельної спроможності українців впливають коливання валюти, професійна гнучкість логістичних фахівців, адаптивність і стійкість українського народу, а

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.